

Mezartaşlarının yüzeylerinde yeralan motiflerin adlarını ve anlamlarını yöredeki erkeklere de kadınlara da sorduk: Sadece güneş, saç örgüsü ve sığırsidiği motifinin adını söylediler. Sığırsidiğini dokumalarda da kullandıklarını belirttiler. Ayrıca, eskiden kızların motiflerde görüldüğü gibi “saçlarını ince ince ördüklerini (belikleri-melikleri) renkli, boncuk dizili yün iplerle birbirlerine bağladıklarını, saç örgülü mezartaşlarının genellikle genç ölen kızlara ait olduğunu” vurguladılar (Res.17).

Dördüncü tip mezartaşları, üzeri bezemesiz olup “balbal” niteliğindedir. Bu mezartaşlarını Tekkeköy’ün Eskiörük mahallesi Ali Baba Tekkesi Mezarlığı’nda görüyoruz. Benzerlerine ise Afyon yöresi mezartaşlarını incelerken, Bolvadin ve Emirdağ çerçevesindeki Karabağ’dan gelen Karabağ Türkmenleri’nin mezarlıklarında rastladık¹⁹.

Bazı mezartaşlarının ön yüzlerinde eski ve yeni yazı tarih bulunmaktadır (Res.6-18-19).

Mezartaşlarının yan yüzleri düz olduğu gibi, bazılarında zigzag şeritlerden bezemeler, zincir motifleri kullanılmış (Res.20), yine yan yüzlerindeki çıkıntılar (dilimler) ise insan vücudunun omuzunu, kolunu, belini ifade etmektedir (Res.17).

Sonuç olarak, Anadolu’da bu yörenin dışında rastlayamadığımız bu tip mezartaşları Teke Beyliği’nin 13. yüzyılda bölgeye yerleştirilmesi ile ortaya çıkmış, son yıllara dek kesintisiz olarak kullanılmıştır. Ancak, sözünü ettiğimiz taşlar üzerinde fazla araştırma yapılmamıştır. İleride yapılacak daha kapsamlı araştırmaların bu konuyu aydınlatacağını umuyoruz.

SUMMARY

Yörük Tombstones and Their Motifs in the Antalya Region

At the beginning of 13th century, the fertile lands of the Pamphylia Plain became the wintering location for the Teke Türkmén, who had migrated from Central Asia.

These tribes developed and produced new forms of cultural expression by infusing the culture and belief systems they brought from Central Asia, into those of the indigenous people living in this area; and at times by elaborating on the influences of splendid antiquity found here. The tombstones with motifs are amongst the by-products of such an interchange.

The stonecutters of the region worked in this medium from the 13th century up to the year 1992. The tombstones surveyed in and around the town of Serik can be classified into four groups: 1) Arched Frontal; 2) Sliced; 3) Capped; and 4) Stele types.

The Yörük Tombstones with motifs, the likes of which cannot be found elsewhere in Anatolia, came to flourish after the members of the Teke Türkmén settled here in the 13th century, and they were continuously produced until very recently.

19 M. Seyirci - A. Topbaş, age.,12.